FREE STATE PROVINCE

PROVINCIAL GAZETTE

PROVINSIALE KOERANT

VRYSTAAT

Published by Authority | *Uitgegee op Gesag*

No. 80

BLOEMFONTEIN, 3 OCTOBER 2008
BLOEMFONTEIN, 3 OKTOBER 2008

GENERAL NOTICE 5 OF 2008

PUBLICATION OF THE DETERMINATION OF THE TYPES OF MUNICIPALITIES BILL, 2008

It is notified for general information and comment that the above-mentioned Bill is hereby published in terms of Rule 147 of the Rules and Orders of the Free State Legislature.

Any comments or remarks must be submitted to the Secretary: Free State Legislature, Private Bag X20561, Bloemfontein, 9300 to reach her not later than **24 October 2008**.

E ROCKMAN
SECRETARY: FREE STATE LEGISLATURE

ALGEMENE KENNISGEWING 5 VAN 2008

PUBLIKASIE VAN DIE WETSONTWERP OP DIE BEPALING VAN SOORTE MUNISIPALITEITE, 2008

Dit word vir algemene kennisname en kommentaar bekendgemaak dat bostaande Wetsontwerp hierby gepubliseer word in terme van Reël 147 van die Reëls en Orders van die Vrystaatse Wetgewer

Enige kommentaar of opmerkings moet gestuur word aan die Sekretaris: Vrystaatse Wetgewer, Privaatsak X20561, Bloemfontein, 9300 om haar nie later as **24 Oktober 2008** te bereik nie.

E ROCKMAN
SEKRETARIS: VRYSTAATSE WETGEWER

BILL

To repeal the Determination of Types of Municipality Act, 2000 (Act No. 1 of 2000) and to provide for the determination of the types of the municipalities that may be established in Categories A, B and C municipalities in the Province; and to provide for matters connected therewith.

PREAMBLE

WHEREAS section 155(1) of the Constitution defines the different categories of municipalities that may be established;

AND WHEREAS section 155(2) of the Constitution requires national legislation to define the different types of municipalities that may be established within each category of municipality;

AND WHEREAS Part 2 of Chapter 1 of the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act No. 117 of 1998), in compliance with section 155(2) of the Constitution, defines the different types of municipalities that may be established within each category of municipality;

AND WHEREAS section 155(5) of the Constitution requires provincial legislation to determine which of the defined types of municipalities must be established in the Province;

BE IT THEREFORE ENACTED by the Provincial Legislature of the Free State as follows:-

Definitions

1. In this Act, unless the context otherwise indicates, a word or expression to which a meaning has been assigned in the Local Government: Municipal Local Government: Municipal Structures Act, 1998, has a similar meaning, and -

"**category**" in relation to municipalities, means a category A, B or C municipality as defined in section 155(1) of the Constitution;

"**collective executive system**" means a system of municipal government which allows for the exercise of executive authority through an executive committee in which the executive leadership of the municipality is collectively vested;

"**Constitution**" means the Constitution of the Republic of South Africa Act, 1996;

"**mayoral executive system**" means a system of municipal government which allows for the exercise of executive authority through an executive mayor in whom the executive leadership of the municipality is vested and who is assisted by a mayoral committee;

"**MEC for Local Government**" means the Member of the Executive Council responsible for local government in the Province;

WETSONTWERP

Om die Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet Nr. 1 van 2000) te herroep en voorsiening te maak vir die bepaling van die soorte munisipaliteite wat gestig kan word in Kategorieë A, B en C munisipaliteite in die Provinsie; en om voorsiening te maak vir sake wat daarmee verband hou.

AANHEF

AANGESIEN artikel 155(1) van die Grondwet die verskillende kategorieë munisipaliteite wat gestig kan word, omskryf;

EN AANGESIEN artikel 155(2) van die Grondwet vereis dat nasionale wetgewing die verskillende soort munisipaliteite omskryf wat binne elke kategorie van munisipaliteit gestig kan word;

EN AANGESIEN Deel 2 van Hoofstuk 1 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet Nr. 117 van 1998), ter nakoming van artikel 155(2) van die Grondwet, die verskillende soorte munisipaliteite omskryf wat gestig kan word binne elke kategorie van munisipaliteit;

EN AANGESIEN artikel 155(5) van die Grondwet vereis dat provinsiale wetgewing moet bepaal watter van die omskrewe soorte munisipaliteite in die Provinsie gestig moet word;

WORD BEPAAL deur die Provinsiale Wetgewer van die Provinsie Vrystaat, soos volg:-

Woordomskrywings

1. In hierdie regulasies, tensy die samehamg anders aandui, het 'n woord of uitdrukking waaraan 'n betekenis toegeken word in die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998, 'n soortgelyke betekenis, en beteken -

"**burgemeesters-uitvoerende stelsel**" 'n stelsel van munisipale regering wat voorsiening maak vir die uitoefening van uitvoerende gesag deur 'n uitvoerende burgemeester in wie die uitvoerende leierskap van die munisipaliteit gesetel is en wat bygestaan word deur 'n burgemeesterskomitee;

"**gesamentlike uitvoerende stelsel**" 'n stelsel van munisipale regering wat voorsiening maak vir die uitoefening van uitvoerende gesag deur 'n uitvoerende komitee waarin die uitvoerende leierskap van die munisipaliteit gesamentlik gesetel is;

"**Grondwet**" beteken die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996;

"**kategorie**" met betrekking tot munisipaliteite, 'n kategorie A, B of C munisipaliteit soos omskryf in artikel 155(1) van die Grondwet;

"**LUR vir Plaaslike Regering**" die Lid van die Uitvoerende Raad wat verantwoordelik is vir plaaslike regering in die Provinsie;

"**plenary executive system**" means a system of municipal government which limits the exercise of executive authority to the municipal council itself;

"**Province**" means the Free State Province as referred to in section 103(1)(b) of the Constitution;

"**Structures Act**" means the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act No. 117 of 1998);

"**subcouncil participatory system**" means a system of municipal government which allows for delegated powers to be exercised by subcouncils established for parts of the municipality; and

"**ward participatory system**" means a system of municipal government which allows for matters of local concern to wards to be dealt with by committees established for such wards.

Category A municipalities

2. The following types of Category A municipalities may be established in the Province:

(a) a municipality with a collective executive system;

(b) a municipality with a collective executive system combined with a subcouncil participatory system;

(c) a municipality with a collective executive system combined with a ward participatory system;

(d) a municipality with a collective executive system combined with both a subcouncil and a ward participatory system;

(e) a municipality with a mayoral executive system;

(f) a municipality with a mayoral executive system combined with a subcouncil participatory system;

(g) a municipality with a mayoral executive system combined with ward participatory system; and

(h) a municipality with a mayoral executive system combined with both a subcouncil and a ward participatory system.

Category B Municipalities

3. The following types of Category B municipalities may be established in the Province:

(a) a municipality with a collective executive system;

"**Provinsie**" die Provinsie Vrystaat soos na verwys word in artikel 103(1)(b) van die Grondwet;

"**Strukture Wet**" die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet Nr. 117 van 1998);

"**subraad deelnemende stelsel**" 'n stelsel van munisipale regering wat voorsiening maak vir gedelegeerde magte wat uitgeoefen kan word deur subrade wat vir gedeeltes van die munisipaliteit in die lewe geroep is;

"**volle raad uitvoerende stelsel**" 'n stelsel van munisipale regering wat die uitoefening van uitvoerende gesag beperk tot die munisipale raad self; en

"**wyk deelnemende stelsel**" 'n stelsel van munisipale regering wat voorsiening maak vir sake van plaaslike belang vir wyke om gehanteer te word deur komitees wat vir sodanige wyke geskep is.

Kategorie A munisipaliteite

2. Die volgende soorte Kategorie A munisipaliteite kan in die Provinsie gestig word:

(a) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel;

(b) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n subraad deelnemende stelsel;

(c) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n wyk deelnemende stelsel;

(d) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel wat gekombineer is met beide 'n subraad deelnemende stelsel en 'n wyk deelnemende stelsel;

(e) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel;

(f) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n subraad deelnemende stelsel;

(g) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n wyk deelnemende stelsel; en

(h) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel wat gekombineer is met beide 'n subraad deelnemende stelsel en 'n wyk deelnemende stelsel.

Kategorie B Munisipaliteite

3. Die volgende soorte Kategorie B munisipaliteite kan in die Provinsie gestig word:

(a) 'n munisipaliteit met 'n kollektiewe uitvoerende steksel;

(b) a municipality with a collective executive system combined with a ward participatory system;

(c) a municipality with a mayoral executive system;

(d) a municipality with a mayoral executive system combined with a ward participatory system;

(e) a municipality with a plenary executive system; and

(f) a municipality with a plenary executive system combined with a ward participatory system.

Category C Municipalities

4. The following types of Category C municipalities may be established in the Province:

(a) a municipality with a collective executive system;

(b) a municipality with a mayoral executive system; and

(c) a municipality with a plenary executive system.

Provincial government bound by Act

5. The Structures Act binds the MEC for Local Government when –

(a) determining the type of municipality to be established in terms of section 12 of the Structures Act;

(b) changing the municipality from one type to another in terms of section 16 of the Structures Act; or

(c) amending or replacing an establishment notice in terms of section 17 of the Structures Act.

Repeal of laws

6. The Determination of Types of Municipality Act, 2000 (Act No. 1 of 2000), is hereby repealed.

Short title and commencement

7. This Act shall be called the Determination of the Types of Municipalities Act, 2008.

(b) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n wyk deelnemende stelsel;

(c) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel;

(d) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n wyk deelnemende stelsel;

(e) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel;

(f) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel wat gekombineer is met 'n wyk deelnemende stelsel.

Kategorie C Munisipaliteite

4. Die volgende soorte Kategorie C munisipaliteite kan in die Provinsie gestig word:

(a) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel;

(b) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel;

(c) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel.

Provinsiale regering verbind deur Wet

5. Die Strukture Wet verbind die LUR vir Plaaslike Regering wanneer -

(a) die soort munisipaliteit wat gestig moet word ingevolge artikel 12 van die Strukture Wet bepaal moet word;

(b) die munisipaliteit van een soort na 'n ander verander moet word ingevolge artikel 16 van die Strukture Wet; of

(c) 'n stigtingskennisgewing ingevolge artikel 17 van die Strukture Wet gewysig of vervang word.

Herroeping van wette

6. Die Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet Nr. 1 van 2000), word hiermee herroep.

Korttitel en inwerkingtreding

7. Hierdie Wet sal heet die Wet op die Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2008.

MEMORANDUM

Purpose

To repeal the Determination of Types of Municipality Act, 2000 (Act No. 1 of 2000); to provide for the determination of the types of the municipalities that may be established in Categories A, B and C in the Province; and to provide for matters connected therewith.

Clause 1

This clause deals with the definitions.

Clause 2

This clause deals with Category A municipalities: A municipality that has exclusive municipal executive and legislative authority in its area.

Clause 3

This clause deals with Category B municipalities: A municipality that shares municipal executive and legislative authority in its area with a Category C municipality within whose area it falls.

Clause 4

This clause deals with Category C municipalities: A municipality that has municipal executive and legislative authority in an area that includes more than one municipality.

Clause 5

This clause binds the provincial government to the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act No. 117 of 1998).

Clause 6

This clause deals with repeal of laws.

Clause 7

This clause gives the short title of the Act.

MEMORANDUM

Doel

Om die Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet Nr. 1 van 2000) te herroep en voorsiening te maak vir die bepaling van die soorte munisipaliteite wat gestig kan word in Kategorieë A, B en C munisipaliteite in die Provinsie; en om voorsiening te maak vir sake wat daarmee verband hou.

Klousule 1

Hierdie klousule handel oor die woordomskrywings.

Klousule 2

Hierdie klousule handel oor Kategorie A munisipaliteite: 'n Munisipaliteit wat oor uitsluitlike uitvoerende en wetgewende gesag beskik in sy area.

Klousule 3

Hierdie klousule handel oor Kategorie B munisipaliteite: 'n Munisipaliteit wat munisipale uitvoerende en wetgewende gesag in sy area deel met 'n Kategorie C munisipaliteit in wie se area dit ressorteer.

Klousule 4

Hierdie klousule handel oor Kategorie C munisipaliteite: 'n Munisipaliteit wat oor munisipale uitvoerende en wetgewende gesag beskik in 'n area wat meer as een munisipaliteit insluit.

Klousule 5

Hierdie klousule verbind die provinsiale regering tot die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet Nr. 117 van 1998).

Klousule 6

Hierdie klousule handel oor die herroeping van wette.

Klousule 7

Hierdie klousule gee die kort titel van die Wet.